

ת"פ 520/05/14 - מדינת ישראל נגד שי מברטה אמברור

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 520-05-14 מדינת ישראל נ' אמברור(עציר)
ואח'

בפני כב' השופט אביטל חן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

2. שי מברטה אמברור

הנאשם

גזר דין בענין נאשם 2

הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע, בהתאם להודאתו בכתב האישום המתוקן, בעבירה של סיוע לסחר בסם.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 9/1/14 מסר הנאשם לסוכן סמים מסוג חשיש במשקל 52.89 ₪ ואת תמורתם בסך 2,000 ₪ העביר לאחיו (הנאשם 1 בכתב האישום), אשר היה זה ששלחו לביצוע העסקה.

טיעוני הצדדים לעונש

בפתח טיעוניה לעונש התייחסה לנגע עבירות הסמים שפשה בחברה, לנזק הנגרם מביצוע עבירות הסחר בסם ולחובה להשית ענישה שתביא להרתעת עבריינים פוטנציאליים.

התביעה מציינת כי במצב דברים רגיל, במקרים דומים העונש הראוי הינו מאסר בפועל, אך לנוכח העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, עותרת התביעה להשתת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד עונשים נלווים.

מנגד, מציין הסנגור בטיעונו לעונש לגילו הצעיר של הנאשם, הרקע ממנו בא ולתפיסה התרבותית עליה צמח ולפיה התקשה לסרב לבקשת אחיו להעביר את הסם.

לנוכח אלו והעדרו של עבר פלילי, ולאור נטילת האחריות מצד הנאשם, הכרתו בחומרת מעשיו והמניעים לפעולתו, מבקש הסנגור להסתפק בהשתת מאסר מותנה וקנס.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם רווק בן 24 שנה, עלה מאתיופיה עם משפחתו בהיותו בן שנה. הנאשם הינו השביעי מבין 8 ילדים במשפחתו, אותה תאר את משפחתו כחמה ומגובשת. בפני השירות עלתה מצוקה כלכלית וצורך לסייע בפרנסת הבית מגיל צעיר.

הנאשם שוהה בבית הוריו בחלופת מעצר מיום 18/5/14. במסגרת הליך המעצר הותר לנאשם לצאת לעבוד במסגריה.

הנאשם סיים 11 שנות לימוד בבית ספר מקצועי ללא תעודת בגרות ולדבריו, אובחן כבעל קשיי קשב וריכוז.

הנאשם שירת באופן חלקי בצה"ל כמאבטח מתקנים. בחלוף שנה ו-8 חודשים שוחרר על רקע אי התאמה. לדבריו, ריצה מאסר בכלא צבאי בשל נפקדות משורות הצבא, על רקע הצורך לסייע בפרנסת משפחתו.

לאחר שחרורו מצה"ל עבד הנאשם כמחסנאי בחנות לממכר מכשירי חשמל במשך שנה וחצי, ולאחר מכן עבד בבית קפה למשך 4 שנים.

היסטוריה עבריינית והעבירה הנוכחית

מגיליון הרישום הפלילי של הנאשם עולה כי לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות בבית דין צבאי בעבירות של בריחה ממשמורת והיעדר מהשירות ללא רשות.

מלבד אלו, נעדר הנאשם עבר פלילי .

בהתייחס לעבירה הנוכחית תיאר הנאשם כי בתקופת ביצוע העבירה התגורר עם אחיו (הנאשם 1) בבית הוריהם, ולבקשת אחיו הגדול כי יסייע לו, ביצע את העבירה, תוך הפעלת שיקול דעת לקוי.

הנאשם הביע כעס על אחיו שהעמידו במצב זה והדגיש את הרכיב התרבותי, אשר הקשה עליו לסרב לבן משפחה המבוגר ממנו.

הנאשם נטל אחריות על ביצוע העבירה, אך להערכת שירות המבחן מתקשה הנאשם להבין את המניעים הרגשיים העומדים בבסיס ביצוע העבירה ולבחון אחריותו לעומק, והוא נוטה להטיל את האחריות על גורמים חיצוניים.

הנאשם שלל שימוש בסמים מכל סוג לאורך חייו ובבדיקת שתן שנערכה לו לא נמצאו שרידי סם.

שירות המבחן מפנה לתסקיר המעצר שנערך בעניינו של הנאשם, בו צוין כי הנאשם קיבל על עצמו תפקיד הורי מגיל צעיר מאוד וסייע באופן משמעותי לפרנסת המשפחה, בדרך של תעסוקה קבועה ויציבה.

מדבריו ניתן היה להתרשם כי הנאשם מסור לבני משפחתו גם עד כדי יכולת לשלם מחירים אישיים.

שירות המבחן מציין כי לראשונה מאז מעצרו מגלה הנאשם מודעות ראשונית לבעייתיות העולה ממצבו והביע רצון להשתלב בטיפול במסגרת קבוצה טיפולית ליוצאי אתיופיה על מנת לבחון לעומק את הדפוסים האישיים והתרבותיים ברקע להתנהלותו בעבירה. שירות המבחן התרשם כי ביכולתו של הנאשם להיעזר בטיפול על מנת לקבל כלים למניעת הישנות עבירות דומות.

הערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום

הנאשם גילה אחריות בקשר עם שירות המבחן, התייצב לכל הפגישות ושיתף פעולה כנדרש.

שירות המבחן התרשם מבחור מופנם, בעל קשיים במתן אמון וקושי למובחנות ולנפרדות מבני משפחתו, אשר מתבטא בקושי להציב גבולות בפניהם ולבחון באופן ביקורתי את התנהלותם.

בנוסף, מציין שירות המבחן כרקע לביצוע העבירה את חשיפתו למעורבות פלילית במשפחתו (אחי הנאשם-א.ח.), קשייה הכלכליים של המשפחה, תחושות תסכול, כעס וחוסר אונים נוכח קשיי ההתאקלמות של הוריו, תפקודם החלקי וקשייהם להציב גבולות ברורים להתנהגות ילדיהם.

תחת גורמי הסיכון להישנות עבירות מציין שירות המבחן או אופי העבירה, חשיפתו של הנאשם למעורבות שולית ועבריינית והקושי של הנאשם בנפרדות מול משפחתו ומאחיו בפרט.

תחת גורמי הסיכוי לשיקום מציין שירות המבחן את תפקודו התעסוקתי היציב של הנאשם, שאיפותיו להתקדם בתחום הלימודי והתעסוקתי, היותו נקי משימוש בסמים בעת הנוכחית, נטילת אחריות על ביצוע העבירה, הרתעתו על ידי ההליך המשפטי, ומוכנות לשאת בעונש ולהשתלב בהליך טיפולי.

המלצה ותכניות שיקום

לאור התרשמות שירות המבחן כי הנאשם עשוי להפיק תועלת מהליך טיפולי, ממליץ שירות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה ומתן צו של"צ נרחב.

בהתייחס לאפשרות השתתפות עונש מאסר סבור השירות כי ענישה בדרך מאסר עלולה לפגוע ביציבותו התעסוקתית

והתפקודית של הנאשם ולהעצים את חלקיו בעייתיים.

שירות המבחן הביע עמדתו כי אין מקום להימנע מהרשעתו של הנאשם בדין משלא טען קונקרטי לנזק שעלול להיגרם לו בעצם הרשעה ומהטעם שביטול הרשעתו יחווה אצל הנאשם כמסר מטשטש את הבעייתיות שבהתנהגותו, כשלרשעה יש בעניין זה כדי להוות גבול ברור ולחדד ההשלכות של התנהגותו.

דין וגזירת דין

מתחם הענישה ההולם

בהתאם להוראת סעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בבצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

הנאשם הורשע בביצוע עבירה של סיוע לסחר בסם מסוכן.

הערך החברתי המוגן בעבירה זו הינו החובה להגן על שלמות בריאותו ושלומו הפיסי והנפשי של הציבור. רבות נאמר על הנזק שנגרם כתוצאה משימוש בסמים וסחר בהם, הן למשתמשים בסמים והן לחברה בכללותה.

בע"פ 966/94 אלי אמזלג נ' מדינת ישראל נפסק על ידי בית המשפט העליון:

"נגע הסמים אוכל באוכלוסיה שלנו בכל פה; והחברה הכריזה עליו מלחמת חורמה ומצפה שהענשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים ישתלבו במאבק הכולל להדברת הנגע. עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי, קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים;

בע"פ 211/09 אזולאי נגד מדינת ישראל שנה וחזר בית המשפט העליון בנושא חומרת עבירת הסחר בסמים, הנזק שטמון בעבירות אלו, והצורך בענישה מרתיעה:

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעברין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד"

אשר ל**נסיבות ביצוע העבירה** יש ליתן את הדעת כי מדובר בשליחות אותה ביצע הנאשם עבור אחיו, שהורשע בתיק זה ב-3 עבירות סחר בסם ובעל עבר פלילי עשיר בעבירות סמים, ולקושי של הנאשם לעמוד בפני אחיו ולסרב לבקשתו, בשל הסיבות שפורטו בהרחבה בתסקיר, לכך שמדובר באירוע אליו "נגרר" הנאשם שלא מרצונו, ולעובדה לפיה לא נלמד על רוח או תועלת שהפיק מן העסקה.

מנגד, נתתי דעתי לכך שמדובר בסם קנביס (חשיש), שאינו נמנה על הסמים המוגדרים כסמים קשים.

בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי בגין עבירה אחת של סחר בסם בעבירות חשיש, בנסיבות דומות למקרה שבפני, נגזר עונש שנע החל ממאסר מותנה, דרך מאסרים לריצוי בעבודות שירות וכלה בעונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח למספר חודשים כאשר חשיבות רבה מוענקת לכמות הסם.

במקרה שבפני, ביחס לעבירת סחר בקנאביס בהיקף קטן, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת אני סבור כי מתחם הענישה לעבירה של סיוע בסחר בסם נע בין מאסר מותנה לבין 10 חודשי מאסר.

העונש המתאים לנאשם

במסגרת קביעת העונש אותו יש להשית על הנאשם רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, עליהן ניתן ללמוד מטיעוני הצדדים ומתסקיר שירות המבחן.

הנאשם נטל אחריות מלאה על העבירה והביע חרטה על מעשיו.

הנאשם מגיע מבית נורמטיבי ושומר חוק, למעט מעורבותו של אחיו - שותפו לכתב האישום - בפלילים ובעולם הסמים מזה שנים רבות.

הנאשם תיאר יחסים קרובים וחמים בינו לבין בני משפחתו, יחסי עזרה הדדית, אשר לעיתים חורגים מגדר התקין, בהעדר נפרדות, ובשל תפיסה תרבותית, בשלה התקשה לעמוד בפני אחיו הבוגר, דבר אשר הוביל ככל הנראה את הנאשם לביצוע העבירה שבפני.

אין חולק כי הנאשם אינו עוסק בסחר בסמים וכן כי 'הופעל' על ידי אחיו באירוע נשוא כתב האישום. האח נדון בבית משפט זה לעונש מאסר משמעותי.

נוסף על זאת, ברקע לביצוע העבירה קשיי קליטה שחוותה המשפחה שהולידו רגשות כעס ותסכול, הנובע בין היתר מהתבגרותו של הנאשם טרם עת, שעה שנדרש לצאת בגיל צעיר ולסייע להוריו בפרנסת הבית.

הנאשם נעדר עבר פלילי למעט 2 עבירות שעניינן עזיבת השירות הצבאי ללא היתר, אותן ביצע במהלך שירותו בצה"ל, כאמור על רקע צאתו לעבודה וסיוע למשפחה.

לא ידוע על שימוש של הנאשם בסמים. מעורבותו של הנאשם באירוע שבפני נראית גם לשירות המבחן כאפיזודה חד פעמית, ומהווה חריג לשגרת חייו.

הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן והתייצב לכל הפגישות. הנאשם הביע נכונות להשתלב בטיפול ושירות המבחן סבור כי הוא עשוי להיתרם מטיפול ובכך תימנע הישנותן של עבירות דומות בעתיד.

הנאשם הורתע מן ההליך המשפטי, לא הפר את תנאי השחרור ובשלב מסוים הותר לו לצאת לעבוד.

בשל נסיבותיו המיוחדות של התיק ראיתי להקל עם הנאשם ולהמנע מהשתת עונש מאסר בפועל או בדרך של עבודות שירות.

בשקלול כל הנתונים שהובאו לעיל, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. קנס בגובה 2000 ש"ח. מועד התשלום יקבע בהחלטה נפרדת.
2. 6 חודשי מאסר וזאת על תנאי, אם יעבור הנאשם משך 3 שנים מהיום עבירה מסוג פשע על הוראות פקודת הסמים המסוכנים .
3. 250 שעות של"צ אשר ביצוען יתואם מול שירות המבחן וריצוין יסתיים בתוך שנה ממועד תחילת הביצוע.
4. מעמיד הנאשם בצו מבחן למשך שנה מהיום כאשר במסגרת הצו ישתתף בכל תכנית טיפולית אשר תותווה לו ע"י שירות המבחן.

ניתן היום, 10/5/15 בנוכחות הצדדים.